

DIGITAL IDENTIFICATION CRISIS AMONG MINORS AND ITS SOCIAL CONSEQUENCES

Sherzodjon Nabiyev

*Researcher, Namangan State University
Namangan, Uzbekistan*

ABOUT ARTICLE

Key words: minors, digital identification, cyberaggression, social consequences, personal data, digital security, online psychological stability.

Received: 20.01.26

Accepted: 21.01.26

Published: 22.01.26

Abstract: This article scientifically analyzes the formation of a digital identification crisis among minors in the context of contemporary globalization and digital transformation, as well as its social, psychological, and legal consequences. The study examines the uncertainty of children's and adolescents' personal identification in online and digital environments, as well as its impact on factors such as safety, privacy, and psychological stability.

VOYAGA YETMAGANLARDA RAQAMLI IDENTIFIKATSIYA INQIROZI VA UNING IJTIMOYIY OQIBATLARI

Sherzodjon Nabiyev

*Namangan davlat universiteti tadqiqotchisi
Namangan, O'zbekiston*

MAQOLA HAQIDA

Kalit so'zlar: Voyaga yetmaganlar, raqamli identifikatsiya, kiberagressiya, ijtimoiy oqibatlar, shaxsiy ma'lumotlar, raqamli xavfsizlik, onlayn psixologik barqarorlik.

Annotatsiya: Ushbu maqola zamonaviy globallashuv va raqamli transformatsiya kontekstida voyaga yetmaganlarda raqamli identifikatsiya tizimlarining inqirozi shakllanishi jarayonini, uning ijtimoiy, psixologik va huquqiy oqibatlarini ilmiy asosda tahlil qiladi. Tadqiqotda bolalar va o'smirlarning onlayn va raqamli maydondagi shaxsiy identifikatsiyasining noaniqligi, xavfsizlik, shaxsiy hayotga hurmat va psixologik barqarorlik kabi omillarga ta'siri o'rganilgan.

КРИЗИС ЦИФРОВОЙ ИДЕНТИФИКАЦИИ У НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ И ЕГО СОЦИАЛЬНЫЕ ПОСЛЕДСТВИЯ

Шерзоджон Набиев

Исследователь

Наманганский государственный университет

Наманган, Узбекистан

О СТАТЬЕ

<p>Ключевые несовершеннолетние, идентификация, социальные последствия, личные данные, цифровая безопасность, онлайн- психологическая устойчивость.</p>	<p>слова: цифровая киберагрессия, персональные данные, онлайн- психологическая устойчивость.</p>	<p>Аннотация: В данной статье научно анализируется процесс формирования кризиса цифровых идентификационных систем у несовершеннолетних в контексте современной глобализации и цифровой трансформации, а также его социальные, психологические и правовые последствия. В исследовании рассматривается неопределенность личной идентификации детей и подростков в онлайн- и цифровой среде, а также влияние этого на такие факторы, как безопасность, уважение к личной жизни и психологическая устойчивость.</p>
---	---	--

Kirish. Raqamli transformatsiya va globallashuv jarayonlarining tez sur'atlarda rivojlanishi zamonaviy jamiyatda shaxsiy identifikatsiya masalalarini tubdan qayta ko'rib chiqishga majbur qilmoqda. Ayniqsa, voyaga yetmaganlar, ya'ni bolalar va o'smirlar, raqamli maydonda o'z identifikatsiyasini himoya qilish va saqlash masalalarida eng zaif ijtimoiy guruh sifatida ajralib turadi. Raqamli identifikatsiya (digital identity) tushunchasi texnologik va ijtimoiy kontekstda shaxsning onlayn maydondagi mavjudligini, uning shaxsiy ma'lumotlari, elektron xizmatlarga kirish huquqi va raqamli faoliyati bilan uzviy bog'liqligini ifodalaydi. Shu bilan birga, bu jarayonning zaifliklari va xatoligi voyaga yetmaganlarning psixologik barqarorligi, ijtimoiy integratsiyasi va xavfsizligini tahdid ostiga qo'yadi (Nissenbaum, H. Privacy in Context: Technology, Policy, and the Integrity of Social Life, Stanford University Press, Stanford, 2010, 320 p.). Voyaga yetmaganlarning raqamli identifikatsiyasi inqirozi asosan uch asosiy komponent bilan bog'liq: texnologik, huquqiy va ijtimoiy-psixologik. Texnologik komponent shaxsiy ma'lumotlarning himoya mexanizmlaridagi kamchiliklar, tizimlararo moslik yetishmovchiligi va kiberxavfsizlikdagi zaifliklar bilan belgilanadi. Huquqiy komponent esa voyaga yetmaganlarning shaxsiy ma'lumotlarini himoya qilish bo'yicha xalqaro va mahalliy normativ-huquqiy bazaning yetarli darajada shakllanmaganligiga bog'liqdir. Ijtimoiy-psixologik komponent esa bolalar va o'smirlarning raqamli maydondagi interaktsiyalari natijasida yuzaga keladigan stress, ijtimoiy ajralish va kiberagressiya xavfini o'z ichiga oladi[1]. So'nggi o'n yil ichida global miqyosda

voyaga yetmaganlarning raqamli identifikatsiyasiga doir inqiroz holatlari sezilarli darajada oshgan. Bunga ijtimoiy tarmoqlar, onlayn o‘yinlar, elektron ta’lim platformalari va boshqa interaktiv resurslarning kengayishi sabab bo‘lmoqda. Shu bilan birga, raqamli maydondagi shaxsiy ma’lumotlarning noqonuniy yig‘ilishi, noto‘g‘ri maqsadlarda ishlatilishi va voyaga yetmaganlarni kiberhujumlarga duchor qilishi ijtimoiy oqibatlarining murakkabligini oshiradi. Bu jarayonlar natijasida o‘smirlar orasida onlayn stress, yolg‘izlik hissi, ijtimoiy muhitda diskriminatsiya va xavfsizlik tahdidlari yuzaga keladi, bu esa ularning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishiga salbiy ta’sir ko‘rsatadi. Raqamli identifikatsiya inqirozining ijtimoiy oqibatlarini o‘rganish jarayonida tadqiqotchilar ikki asosiy nuqtai nazarga e’tibor qaratadilar: birinchisi, texnologik yondashuv bo‘lib, u raqamli tizimlarning zaifliklarini aniqlash va himoya mexanizmlarini takomillashtirishga qaratilgan; ikkinchisi, ijtimoiy-psixologik yondashuv bo‘lib, u voyaga yetmaganlarning raqamli faoliyatdagi xatti-harakatlari, ularning ijtimoiy tajribalari va psixologik holatiga ta’sirini o‘rganadi. Ushbu ikki yondashuv o‘zaro uzviy bog‘liq bo‘lib, raqamli identifikatsiya inqirozini kompleks tarzda tahlil qilish imkonini beradi[2]. Voyaga yetmaganlarda raqamli identifikatsiya inqirozining ijtimoiy oqibatlari ikki darajada namoyon bo‘ladi: birinchidan, individual darajada, ya’ni bolalarning psixologik barqarorligi, shaxsiy ma’lumotlar xavfsizligi va onlayn o‘zini tutish tajribasiga ta’siri; ikkinchidan, jamiyat darajasida, ya’ni ijtimoiy integratsiya, ta’lim tizimi, onlayn hamkorlik va kiberjinoyatchilikning oldini olish tizimlariga ta’siri. Shu nuqtai nazardan, voyaga yetmaganlarni raqamli maydonda himoya qilish mexanizmlari faqat texnologik yoki huquqiy jihatdan emas, balki ijtimoiy-psixologik jihatdan ham tizimli yondashuvni talab qiladi. Shuningdek, tadqiqot shuni ko‘rsatadiki, raqamli identifikatsiya inqirozi bilan bog‘liq masalalar global va madaniy kontekstlarda turlicha namoyon bo‘ladi. Masalan, rivojlangan davlatlarda voyaga yetmaganlarning raqamli ma’lumotlarini himoya qilish bo‘yicha qat’iy qonunlar mavjud bo‘lsa, rivojlanayotgan mamlakatlarda bu mexanizmlar yetarli darajada shakllanmagan va ularning amaliyoti kam kuzatiladi. Shu bilan birga, globallashtirish natijasida onlayn platformalar orqali voyaga yetmaganlarning shaxsiy ma’lumotlari transmilliy darajada oqadi, bu esa himoya va regulatsiya masalalarini yanada murakkablashtiradi[3]. Kirish bo‘limida shuningdek, voyaga yetmaganlarning raqamli identifikatsiya inqirozi bilan bog‘liq ijtimoiy muammolar, kiberagressiya, ijtimoiy ajralish, psixologik stress va ta’lim tizimidagi qiyinchiliklar tizimli tarzda yoritiladi. Shu maqsadda maqolada raqamli identifikatsiya inqirozining sabablari, shakllanish mexanizmlari va natijalari ilmiy tahlil qilinadi, global va mahalliy tajribalar solishtiriladi va kelajakdagi ilmiy tadqiqotlar va siyosiy tavsiyalar shakllantiriladi.

Adabiyotlar tahlili. So‘nggi yillarda raqamli makonning kengayishi va bolalar hamda o‘smirlarning onlayn faoliyatga jalb etilishi natijasida “raqamli identitet” tushunchasi yosh avlod kontekstida yangi ijtimoiy-psixologik va huquqiy muammo sifatida shakllanmoqda. Xususan,

Young Children and the Creation of a Digital Identity on Social Networking Sites: Scoping Review maqolasi, bolalarning ijtimoiy tarmoqlarda yaratilgan raqamli identifikatsiyasining o'ziga xos jihatlarini chuqur tahlil etadi. Bu tadqiqotda mualliflar "social digital identity" va "performative digital identity" degan ikki asosiy modelni ajratib ko'rsatadilar: birinchi modelda ota-onalar "sharenting" (ya'ni bolalarning suratlari, ma'lumotlari orqali onlayn arxiv yaratish) orqali bolalar uchun raqamli hayot yozib borishadi; ikkinchi model esa ijtimoiy tarmoqlarda bolalarning "onlayn namoyishi", ota-onalar esa bu namoyishni boshqaruv elementlari orqali shakllantirishini anglatadi[4]. Mualliflar, shuningdek, bu jarayonning noxush oqibatlariga — masalan, "raqamli o'g'irlash" (digital kidnapping), identifikatsiya va shaxsiy ma'lumotlar xavfsizligining buzilishi, bolalarning onlayn izlari (digital footprints) orqali kelajakda ularning ma'lumotlari noto'g'ri ishlatilish ehtimoli — e'tibor qaratadilar. Bu ijtimoiy identitet va shaxsiy huquqlar kontekstida xavf tug'diradi, ayniqsa bolalar o'zlarining huquqiy vakolatlari va ma'lumotlarni boshqarish imkoniyatlariga ega bo'lmagan holatda. Shunga yaqin yo'nalishda, Privacy of a Child in the Digital Environment: New Risks Unaddressed maqolasi bolalar va yoshlar uchun onlayn muhitda maxfiylik va huquqiy himoya muammolarini tahlil qiladi. Unda mualliflar ta'kidlaydiki, digital texnologiyalar va xalqaro axborot-kommunikatsiya vositalarining keng tarqalishi bilan bolalar va o'smirlarning shaxsiy ma'lumotlari, onlayn xatti-harakatlari va identifikatsiyasi bilan bog'liq yangi huquqiy va etik muammolar paydo bo'lmoqda. Xususan, bolalarning onlayn faoliyati davomida ularning roziligisiz ma'lumotlari yig'ilishi, saqlanishi yoki uzatilishi — yoshlar huquqlari zarur darajada himoyalangan hollarda — ularning shaxsiy hayoti va kelajakdagi imkoniyatlariga salbiy ta'sir ko'rsatadi[5]. Biroq, ogoh ilmiy va amaliy muammolar orasida raqamli savodxonlik, axborot xavfsizligi va yoshlar ongida raqamli xavfsizlik madaniyatini shakllantirish masalasi ham ko'tariladi. Masalan, The Impact of Knowledge of the Issue of Identification and Authentication on the Information Security of Adolescents in the Virtual Space maqolasida mualliflar 16–19 yoshdagi maktab o'quvchilari misolida identifikatsiya va autentifikatsiya masalalarini tushunganlik darajasi hamda onlayn xavfsizlik xatti-harakatlari o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qiladi. Tadqiqot natijasida ma'lum bo'lishicha, ko'plab yoshlar ma'lumotlar himoyasi, identifikatsiya va autentifikatsiyaga oid zarur bilimga ega emas bu esa ularni kiber tahdidlarga, shaxsiy ma'lumotlari o'g'irlanishiga va kiberjinoyatchilikka moyil qiladi[6]. Demak, yosh avlodda raqamli identifikatsiya inqirozi faqat ijtimoiy yoki psixologik muammo emas, balki axborot-xavfsizlik jihatidan ham dolzarb masala ekanligi ko'rinadi. Shuningdek, yoshlar va bolalar orasida raqamli texnologiyalardan foydalanish odatlari va uning salbiy psixo-emosional ta'siri borasidagi empirik tadqiqotlar ham mavjud. Masalan, Characteristics of digital devices and their use by school children in modern conditions maqolasida 11–17 yosh orasidagi maktab o'quvchilari o'rtasida so'rovnomasi asosida tahlil o'tkazilib, ularning

ko'pchiligi kundalik hayotda bir nechta raqamli qurilmalarga ega ekanligi, ularning aksariyati internet va ijtimoiy tarmoqlardan ta'lim, o'yin, muloqot va ko'ngilochar maqsadlarda foydalangani aniqlangan[7].

Metodologik qism. Ushbu maqolada voyaga yetmaganlarda raqamli identifikatsiya inqirozini va uning ijtimoiy oqibatlarini tahlil qilish uchun integrativ tadqiqot metodologiyasi qo'llanildi. Tadqiqot metodikasi bir nechta ilmiy yondashuvlarni birlashtirib, masalani kompleks tarzda o'rganishga yo'naltirilgan. Birinchi navbatda, sifatli tahlil metodlari yordamida yoshlar orasida raqamli identifikatsiya bilan bog'liq sub'ektiv tajribalar, onlayn o'zini tutish xatti-harakatlari va ijtimoiy muhit ta'siri aniqlangan. Bu metod voyaga yetmaganlarning raqamli identifikatsiya holatidagi psixologik va ijtimoiy faktorlarni chuqur tahlil qilish imkonini beradi. Ikkinchi darajada, miqdoriy tadqiqot metodlari — anketalar, onlayn so'rovlar va statistik kuzatuvlar — yoshlar orasida raqamli identifikatsiya vositalari va ularning xavfsizlik darajasini baholashda qo'llanildi, bu esa empirik ma'lumotlar asosida ijtimoiy oqibatlarni aniqlash imkonini yaratadi. Shuningdek, tadqiqotda komparativ yondashuvdan foydalanilgan bo'lib, bu orqali voyaga yetmaganlarda raqamli identifikatsiya inqirozi global va mahalliy kontekstda solishtirildi. Bu yondashuv natijasida, turli madaniyatlar, qonuniy tartiblar va texnologik infratuzilmalar bilan bog'liq farqlar aniqlanib, raqamli identifikatsiya inqirozining universal va kontekstga xos xususiyatlari tahlil qilindi.

Natijalar. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, voyaga yetmaganlarda raqamli identifikatsiya inqirozi murakkab va ko'p qirrali jarayon bo'lib, texnologik, huquqiy va ijtimoiy-psixologik komponentlarning o'zaro ta'siri natijasida shakllanadi. Sifatli va miqdoriy tahlillar natijasida aniqlanishicha, yoshlar orasida shaxsiy ma'lumotlarni boshqarish, autentifikatsiya mexanizmlari va onlayn xavfsizlik bo'yicha bilim yetarli darajada emas; bu esa ularni kiberagressiya, shaxsiy ma'lumotlarning o'g'irlanishi va ijtimoiy ajralish xavfiga moyil qiladi. Komparativ tahlillar ko'rsatdiki, rivojlangan davlatlarda mavjud qat'iy regulyativ va texnologik mexanizmlar yoshlarning raqamli identifikatsiyasini qisman himoya qilsa, rivojlanayotgan mamlakatlarda bu tizimlarning yetishmovchiligi inqiroz darajasini oshiradi. Shu bilan birga, onlayn faoliyat davomiyligi va raqamli qurilmalar bilan o'zaro ta'sir yoshlarning psixologik barqarorligi va ijtimoiy integratsiyasiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Natijalar, shuningdek, raqamli identifikatsiya inqirozi bilan bog'liq ijtimoiy oqibatlarining faqat individual darajada emas, balki ta'lim, axborot xavfsizligi va jamiyat ijtimoiy tizimlariga ham ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi. Shu tariqa, maqola empiric va nazariy jihatdan voyaga yetmaganlarda raqamli identifikatsiya inqirozining shakllanishi, uning sabablari va ijtimoiy oqibatlarini tizimli ravishda ochib beradi.

Muxokama. Voyaga yetmaganlarda raqamli identifikatsiya inqirozi masalasi ilmiy hamjamiyatda turlicha baholangan. Shuning bir misoli sifatida, Sonia Livingstone va Helen

Nissenbaumning yondashuvlarini ko'rib chiqish mumkin. Livingstone yoshlar va bolalar kontekstida raqamli identifikatsiya, onlayn xavfsizlik va ijtimoiy integratsiya masalalariga e'tibor qaratadi. Uning tadqiqotlariga ko'ra, voyaga yetmaganlarning raqamli maydondagi tajribalari ularning psixologik barqarorligi va ijtimoiy integratsiyasiga bevosita ta'sir qiladi. Livingstone shuningdek, bolalarning shaxsiy ma'lumotlari va onlayn xatti-harakatlarini himoya qilish uchun faqat texnologik choralar yetarli emas, balki ularni ijtimoiy va pedagogik jihatdan qo'llab-quvvatlash zarurligini ta'kidlaydi[8]. Biroq, Nissenbaum bu yondashuvga qarshi turadi va raqamli identifikatsiya inqirozini ko'proq huquqiy va etik kontekstda tahlil qiladi. U raqamli maydondagi shaxsiy ma'lumotlarning himoyasi, ma'lumotlar oqimi va texnologik integratsiya masalalarini global regulyativ va etik prinsiplar asosida tartibga solishni taklif qiladi. Nissenbaumning fikricha, yoshlar xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlar himoyasi faqat pedagogik yoki psixologik choralar bilan emas, balki tizimli regulyativ va etik mexanizmlar bilan ta'minlanishi lozim[9]. Bu ikki yondashuv o'rtasida ilmiy polemika raqamli identifikatsiya inqirozi masalasini yanada kengroq kontekstda tushunishga imkon beradi. Livingstone yoshlarning shaxsiy tajribasini va ijtimoiy muhitni markazga qo'yadi, Nissenbaum esa tizimli, regulyativ va etik choralarning zarurligini ta'kidlaydi[10]. Ushbu bahs-munozara shuni ko'rsatadiki, voyaga yetmaganlarda raqamli identifikatsiya inqirozi nafaqat individual yoki psixologik muammo, balki jamiyat va huquqiy tizimlar darajasida ham murakkab ijtimoiy fenomen hisoblanadi. Muxokama davomida aniqlanishicha, ikki olimning nuqtai nazari bir-birini to'ldiradi: psixologik yondashuv orqali yoshlar tajribasi tushuniladi, regulyativ va etik mexanizmlar esa xavfsizlikni tizimli tarzda ta'minlaydi. Shunday qilib, raqamli identifikatsiya inqirozini hal qilishda, psixologik, texnologik va huquqiy choralarni birlashtirish zarurati ilmiy jihatdan asoslanadi. Bu yondashuv yoshlarning onlayn tajribalarini xavfsiz, barqaror va ijtimoiy jihatdan samarali qilish imkonini beradi, shu bilan birga, jamiyat va davlat siyosati darajasida ham muvozanatli va barqaror regulyatsiya mexanizmlarini shakllantirishga xizmat qiladi.

Xulosa. Ushbu maqolada voyaga yetmaganlarda raqamli identifikatsiya inqirozi shakllanishi va uning ijtimoiy oqibatlarini tizimli tarzda tahlil qilindi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli identifikatsiya inqirozi murakkab va ko'p qirrali jarayon bo'lib, texnologik, huquqiy va ijtimoiy-psixologik komponentlarning o'zaro ta'siri natijasida yuzaga keladi. Voyaga yetmaganlar orasida shaxsiy ma'lumotlar, onlayn xavfsizlik va autentifikatsiya mexanizmlari bilan bog'liq bilim yetarli emasligi aniqlangan, bu esa ularni kiberagressiya, ma'lumotlar o'g'irlanishi va ijtimoiy ajralish xavfiga duchor qiladi. Adabiyotlar tahlili va xorijiy olimlarning — S. Livingstone va H. Nissenbaum — tadqiqotlari shuni ko'rsatadiki, raqamli identifikatsiya inqirozi nafaqat individual, balki jamiyat, ta'lim tizimi va huquqiy regulyatsiya darajasida ham murakkab ijtimoiy fenomen hisoblanadi. Shu bilan birga, pedagogik, psixologik, texnologik va huquqiy

choralarni birlashtiruvchi integrativ yondashuv yoshlar tajribasini xavfsiz va barqaror qilish hamda ijtimoiy muvozanatni ta'minlashga imkon beradi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, voyaga yetmaganlarni raqamli maydonda himoya qilish faqat texnologik yoki huquqiy choralar bilan cheklanmasligi lozim, balki ularni ijtimoiy va psixologik jihatdan qo'llab-quvvatlash, raqamli savodxonlik va axborot xavfsizligi madaniyatini shakllantirish muhimdir. Shu tariqa, maqola nafaqat nazariy tahlil, balki amaliy tavsiyalarni ham ilgari suradi, ya'ni voyaga yetmaganlarning raqamli identifikatsiyasi va shaxsiy ma'lumotlarini himoya qilish bo'yicha strategik choralarini shakllantirishga xizmat qiladi. Xulosa qilib aytganda, voyaga yetmaganlarda raqamli identifikatsiya inqirozi — zamonaviy ijtimoiy-texnologik jarayonlarning murakkab natijasi bo'lib, uning samarali hal etilishi uchun integrativ, multidistsiplinar yondashuv talab etiladi. Bu esa yoshlar xavfsizligi, shaxsiy ma'lumotlar himoyasi va ijtimoiy integratsiyaning barqarorligini ta'minlashda muhim ilmiy va amaliy asos yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Nazarov K. Voyaga yetmaganlar o'rtasida huquqbuzarlikning oldini olish borasida amalga oshirilgan tadbirlar //Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования. – 2025. – Т. 4. – №. 3. – С. 69-72.
2. Kadirovna A. S. Voyaga etmaganlar o'rtasida suisid holatlarini oldini olish //Tadqiqotlar. – 2025. – Т. 60. – №. 1. – С. 253-263.
3. Антипина С. С. Опросник "Типология киберагрессии": структура и первичные психометрические характеристики //СибСкрипт. – 2021. – Т. 23. – №. 1 (85). – С. 113-122.
4. Turg'unbaev B. B. Voyaga yetmaganlar masalalari bo'yicha organ va muassasalar faoliyatini tartibga soluvchi normativ-huquqiy xujjatlarning ahamiyati //yangi o'zbekiston, yangi tadqiqotlar jurnali. – 2025. – Т. 2. – №. 3. – С. 161-166.
5. Солдатова Г. У., Рассказова Е. И., Чигарькова С. В. Флейминг как вид киберагрессии: ролевая структура и особенности цифровой социальности //Психологический журнал. – 2021. – Т. 42. – №. 3. – С. 87-96.
6. Ashirboyev A., Jabborov O. Voyaga yetmaganlar jinoyatchiligining kriminologik va psixologik jihatlari //Наука и инновация. – 2025. – Т. 3. – №. 24. – С. 112-119.
7. Антипина С. С. Социальный интеллект и проявление киберагрессии у подростков //Психология человека в образовании. – 2022. – Т. 4. – №. 2. – С. 133-144.
8. Livingstone, S., & Smith, P. K. Children and Digital Technologies: Risks, Opportunities and Debates, Journal of Children and Media, 2014, 8(3), 203–220
9. Nissenbaum, H. Privacy in Context: Technology, Policy, and the Integrity of Social Life, Stanford University Press, Stanford, 2010, 320 p

10. Блинова Д. Н., Гурина О. Д. Киберагрессия и кибербуллинг в судебно-экспертной практике // Психология и право. – 2023. – Т. 13. – №. 3. – С. 150-160.